

Hals, sneg sig ind i det fjernere Værelse og drak al Olien ud, der var paa Lamperne, hvorpaa det langsomt vendte tilbage til Hovedpuden, medens Halsen samtidigt trak sig sammen til sin sædvanlige Længde. „Da rejste han sig i Fortærdelse og flygtede bort fra Huset!“ tilføjede Jin.

Da den ene Historie altid drager flere efter sig, begyndte alle Slags underlige Rygter snart at sprede sig om den stakkels Koto. Man hørte, at en Politibetjent en Nat havde set et Kvindehoved uden Krop nippede til nogle Frugter af et Træ, der hang ud over en Havemur, og da han vidste, det maatte være en Nake-Kubi, slog han det med Fladen af sit Sværd. Det forsvandt lige saa hurtigt som en Flagermus, men dog ikke hurtigere, end at han havde kunnet genkende Kamisju'ens Ansigtstræk.

„Aa — det er ganske vist“, sagde Jin Morgen en aften, at Rygtet fortalte, „og dersom I ikke vil tro det, saa send blot Bud til Koto og bed hende komme. Hun kan ikke gaa ud, thi hendes Ansigt er ganske hovent.“

Det sidste Tillæg var en Kendsgerning — thi Koto havde i denne Tid en slem Tandpine — og denne Kendsgerning støttede Falskneriet. Rygtet fandt Vej til den stedlige Avis, som offentliggjorde det — om end kun som et Eksempel paa folkelig Overtro — men Jin sagde: „Ser I nu, at jeg talte Sandhed? Se her — det staar i Avisen!“

Mange Mennesker stimlede derfor sammen om Koto's lille Hus og gjorde Livet saa kvalfuldt for hende, at hendes Ægtefælle aldrig turde slippe hende af Syne, for at hun ikke skulde tage sig af Dage. Lykkeligvis havde hun gode Venner i Guvernørens Familie, i hvilken hun i flere Aar havde øvet sin Frisørkunst; og Guvernøren, som hørte om denne ondskafulde Sladder, skrev og lod trykke en offentlig Afkræftelse af Rygtet, som han undertegnede med sit Navn. Nu ærer og agter Matsue's Befolkning deres gamle Samurai — Guvernør som en Gud og tror hans mindste Vink; og da man saa, hvad han havde skrevet, skammede man sig og fandt snart baade Løgnen og Løgnersken, og den lille Frisørinde blev endnu mere søgt end forhen paa Grund af den almindelige Medfølelse, som hun indgød.

Men der er ogsaa en forunderlig Overtro angaaende Kvindens Haar.

Mythen om Medusa har maangt et Sidesykke i den japanske, folkelige Poesi. Genstanden for disse Fortællinger er for det meste en eller anden vidunderlig skøn Pige, hvis Haar bliver til Slinger — dog kun om Natten — men tilsidst opdager man, at hun selv er en Drage eller i al Fald Datteren af en Drage. Men forud troede man, at enhver Kvindes Haar, under visse Forhold, kunde forvandle sig til Slinger; f. Eks. under Indflydelse af en længe betvunget Skinsyge.

Der var mange mægtige Mænd i det gamle Japans Dage, som holdt deres Konkubiner (Mekaké) under

samme Tag, som deres legitime Hustruer (Okusama). Man fortæller, at omendskønt den strengeste, patriarkalske Disciplin kunde tvinge Mekaké'n og Okusama'en til at leve i en tilsyneladende fuldkommen Harmoni om Dagen, brød deres hemmelige Had ud om Natten, aabenbarende sig i deres Haars Forvanding. Hver og Ens lange sorte Fletninger kunde løse sig op, hvisle og hvæse og fare hen for at fortære den andens; ja, endogsaa de Sovendes Spejle slog imod hinanden; — thi siger et gammelt Ordsprog: „Et Spejl er en Kvindes Sjæl!“ Der er en berømt Tradition om Kato Sayemon Shigenji, som om Natten saa sin Hustrus og sin Konkubines Haar forvandlet til Øgler, der vred sig sammen, hvæsedes og bedes. Da blev Kato Sayemon dybt sønderreven over dette hemmelige Nid og Had, som saaledes rasede, og var forarsaget ved hans Fejl. Og han ragede sit Hoved og blev Munk i det store buddhistiske Kloster Soya-San, hvor han boede til sin Dødsdag under Navnet Karakaya.

III.

Ligesom den japanske Kvindes Haar er hendes dyrebareste Eje, er det den af alle hendes Ejendele, hun mindst kan taale at miste; og i fordums Dage ansaa en Mand, hvis Hustru havde fejlet, at det var en tilstrækkelig Straf at jage hende ud af Huset med afskaaret Haar. Kun den stærkeste Tro og den dybeste Kærlighed kan foranledige en Kvinde til det frivillige Offer af sin Haarfyldde, skønt delvise Ofre af en eller to lange og tykke Haarstriber end ses hænge foran maangt et Alter i Izumo.

Hvad dyb Tro kan gøre i Retning af saadanne Ofre, ses bedst i de store Touge — spundne af Kvindehaar — som hænger i Hongwanji's store Tempel ved Kyōto. Og Kærlighed er end stærkere end Tro, skønt meget mindre demonstrativ. Ifølge gammel Skik ofrer den Kvinde, der er bleven Enke, en Del af sit Haar, som lægges i hendes Ægtefælles Kiste og begravnes med ham. Hvor meget er der ingen Bestemmelse om. I Flerheden af Tilfælde er det meget lidet, saaledes at Frisyren ikke tager Skade. Men den Kvinde, som beslutter sig til for bestandig at blive ham tro, ofrer alt. Med egen Haand afskærer hun Haaret og lægger det hele fyldige Offer — Sindbilledet paa hendes Ungdom og Skønhed — ned paa den Dødes Knæ.

Og det faar aldrig Lov at vokse igen.

Dansk Kvindesamfund.

En ny Kreds, der dannedes i Middelfart den 12. Juni, tæller foreløbig 34 Medlemmer. Styrelsen bestaar af Fru Charlotte Eilersgaard (Formand), Fru Kaptajn Madsen, Fru Christmas, Snoghøjgaard, Frk. Thyra Hansen og Lærerinde Frk. Christensen.

Ny Medlemmer i Hjørring Kredsen:

Frk. Larsen, Husbestyrerinde, Frk. Rademacker, Økonoma paa Amtssygehuset, Frk.

P. Ifversen, Sproglærerinde, Frk. E. Faye, Lærerinde, Frk. Andersen, Fotograf, Frk. Damslund, Gymnastiklærerinde, Frk. Sinding, Husbestyrerinde.

Svar til „et Medlem.“

„Et Medlem“ skriver i sidste Nummer af „Kv. og Samf.“ imod mit Forslag, og jeg skal, saa godt jeg formaar det, søge at borttage Ængstelsen.

De tror, at det vil svække Fællesmødets Betydning og svække Kredsenes Samarbejde, om mit Ændringsforslag vedtoges. Jeg tror det modsatte. Fællesanliggenderne bliver jo ikke færre, fordi der vælges Repræsentanter for hver Kreds, og hvorfor i al Verden skulde Kredsenes Samarbejde blive mindre, naar Repræsentanter fra hver Kreds mødtes, end nu, da kun 7 Kredse er repræsenterede.

At De i Deres Artikel anker over, at der averteres til Møde for Fællesstyrelsen forud for den egentlige Forhandling, men ikke averteres til forberedende Møde for de delegerede, viser jo netop, at De føler, der trænges til mere Samarbejde mellem alle Landets Kredse. (I Parenthes sagt, vilde et saadant „Formøde“ for alle de delegerede blive uoverkommeligt, blandt andet alene af Gæstehensyn.)

At en Styrelse ikke kan bestaa af 100,000 Medlemmer, er jeg rørende enig med Dem i; men saalænge alle vore Kredse tilsammen ikke saa nær tæller en Sneg, er Faren ikke overhængende. Saa snart de blot tæller et Hundrede, skal jeg være den første, der foreslaar en ny Ordning af Lovene.

„Arbejdende Forretningsudvalg“ tror jeg ikke vilde tilfredsstille; men „et Medlem“ bør her i Bladet eller ved Aarsmødet møde med nogle Forslag i den Retning.

Saa er „et Medlem“ bange for, at vi, om mit Forslag vedtoges, ikke skal faa „Mennesker med, netop de Egenskaber, som kræves, i Hovedbestyrelsen.“

Saa ringe Tanker maa De nu heller ikke have, „kære Medlem“ om vore Landkredse. (Jeg antager, De er Københavner.) Vi herude skal nok af bedste Evne vælge den, der bedst kan repræsentere vor Kreds, derom er jeg overbevist. At „der ude i Landet sidder dygtige Mænd og Kvinder, der har Leder-evne, men ikke er Medlemmer af nogen Kreds“, kan saamænd godt være, men saa skulde disse gode Kræfter sandelig hurtigst muligt melde sig ind i en, ellers faar „Dansk Kvindesamfund“ sørgelig lidt Nytte af deres Dygtighed.

Jeg foreslog Kredsmedlemmernes Bidrag til Hovedkassen nedsat fra 25 Øre til 15 Øre, fordi Rejsedgifterne til Fællesmødet jo saa bortfalder, og disse udgør nu selvfølgelig en af de største Poster paa Aarsregnskabet. Havde vi Raad til at formindske Fælleskassens Udgifter uden samtidig at forringe dens Indtægter, var det overmaade behageligt; men naar vi ved den nye Ordning ikke tager noget fra Fælleskassens Indtægter, har Fællesstyrelsen jo i hvert Fald lige saa meget at „være paa sig“ med som forhen, og der er ingen Uretfærdighed begaaet.

Eleonora Bondegaard.

Fru Bondegaaards Forslag.

Jeg forstaar godt, at Kredsenes baade kan ønske og trænge til at være repræsenterede i Fællesstyrelsen, men jeg tror, at det vil

blive et for stort Apparat. Kredsenes Antal forøges stadigt, og det er jo grumme glædeligt. Kunde man ikke tænke sig den Ordning, at hver Kreds valgte et Medlem til at tiltræde et Repræsentantskab, som saa fik Meddelelse direkte fra Fællesstyrelsen, hver Gang en Sag af nogen Betydning var afgjort. Derigennem vilde Kredsenes jo dog holdes à jour med, hvad der foregaar, og dette Repræsentantskab kunde saa paa Fællesmødet fremkomme med sin Kritik eller Billigelse af, hvad der i Aarets Løb var sket. Men Styrelsesmedlemmerne mener jeg rigtig nok, at vi maatte vælge ganske som hidtil. Vi maa dog blive staaende paa den almindelige Valgrets Grund. Ligeledes tror jeg ogsaa, at den Ordning, vi hidtil har levet paa med Valg af 1 Delegeret paa hver 25 Medlemmer, er god og praktisk, saa den ønsker jeg ingenlunde forandret.

København i Juni 1903.

Anne Bruun.

„Kvinden og Samfundet.“

Under Redaktionens Fraværelse paa en længere Rejse overtager Johanne Monrad Redaktionen. Breve og Manuskripter, Bøger og Blade bedes derfor fra 1. Juli og indtil videre sendte til Fru Monrad, Hostrupsvej 2.

Ind- og Udland.

— Lokalet paa Nørregade 33. var paa Valgdagen om Aftenen overfyldt af Kvinder, som kom for at høre Valgresultaterne.

— Det nordiske Forlag har forøget sin Samling af Anskuelsesmateriel med Dorothea Heckschers Haandgøringsmodeller, som vi anbefaler enhver Ven af Faget at gøre sig bekendt med.

— Ingrid Jespersens Skole har — i sit 9. Skoleaar — 312 Elever. Forstanderinden venter, at den ny Skolelov med Tiden vil forårsage en Del Ændringer, og vil allerede fra næste Skoleaars Begyndelse udsætte Undervisningen i Matematik til 8. Kl. og Sprogundervisningen til 3. Unægtelig ogsaa tidlig nok. Vi haaber, Loven vil bevirke, at denne blomstrende Skole ogsaa vil optage Drænge blandt sine Elever.

„Nordlyset“ skriver blandt andet følgende om Magdalene Thoresen:

Som Politiker eller Docent eller Forretningsmand vilde hun være bleven en Storhed, hvis Tiderne havde været saa, at hun havde faaet Lov. Men hun fik ikke Lov, og denne Mangel paa Udladelse gennem Handling frembragte nu og da et Højtryk paa hendes Tanke- og Følelsesliv, som kunde mærkes. Thi hun havde baade Modet og Omsigten og Utrætteligheden, naar der skulde handles, og saa havde hun noget af det mystiske hos sig, som man kalder Organisationstalent, og som ikke har det allermindste med Viljen at bestille, men synes at bero paa Tankeklarhed og en storartet Sympati. Hun satte sig ikke let noget for, som hun ikke ogsaa satte sig igennem, og det med Glans. Da hun kom til København i Treerne, blev hun det unge, frembrudende Norges Gesandt ved det danske Publikums Hof. Der var Trang til noget saadant dengang, og hun tog fat med begge Hænder. Der kunde fortælles mange snurrede Historier om, hvad hun gjorde og hvad hun led, hvad hun fejede væk og, hvad hun samlede sammen, men det forstaas jo let nok blot ved, at der peges paa det. Foruden hendes Bøger skylder vi Danske hende meget, og — det gør Nordmændene med.

Skridt op til hende; det var Frederik, der gik ind i sit Paaklædningsværelse. Vilde han igen ud? Hun lyttede spændt; efter et Øjebliks Forløb knagede Trapperne og Gadedøren slog i; jo, han gik atter sin Vej. Ubevægelig blev hun ved at lytte, skønt hun vidste, at der ikke var mere at høre. Hvor mon han var gaaet hen; hvor gik han i det hele taget altid hen? Hun havde ikke turdet spørge derom, han var saa pirrelig i den sidste Tid. Desuden vilde han rimeligvis slet ikke have svaret hende. Atter begyndte hun at plages af den sidste Tids pinagtige Tanker. Hun bebrejdede sig, at hun var skinyg, mistænksom og uretfærdig; men altid kom de samme ængstelige Tanker igen. Hun gik op og ned ad Gulvet som vilde hun undfly dem, og kyssede forsigtigt de sovende Børn. Saa tog hun sin Kjole af, lod den kølige Natteluft svale sin feberagtig brændende Hud og satte sig ned med Hovedet støttet paa de blottede Arme, der laa foldede paa Bordet. Hun vægrede sig straks ved at tro, at den straalende Lykke, som hun saa fast havde troet paa, virkelig var haabløst

fortabt. Hvor havde hun været jublende glad; og med hvilken Tillid havde hun ikke set Fremtiden i Møde, den Gang hun rejste med Forældrene i Schweiz og lærte Frederik at kende. Mon nogen ung Pige havde været saa lykkelig ved sin opvaagnende Kærlighed som hun? Var det virkelig sandt, at alle hendes Drømme havde været usande — og beroede paa en Fejltagelse. Var det Billede, hun havde dannet sig af sin Mand, ogsaa usandt? Hendes otte sørgelige Ægteskabsaar havde kun bragt Skuffelse paa Skuffelse, og dog vilde hun ikke tro, at hendes Liv var forspildt. O. Gud! Hun vilde ikke. Men lidt efter lidt gennemtrængtes hun af den sørgelige Sandhed. Holdt han slet ikke mere af hende? Havde han overhovedet nogensinde gjort det? Hvorfor havde han egentlig giftet sig med hende? Var det muligt, at den Mand, hun havde skænket fuldkommen Tillid, kun havde taget hende for Pengenes Skyld? Og hvad brugte han saa hendes Penge til? I den sidste Tid havde hun godt mærket, at han ofte var i Forlegenhed. Havde hun virkelig begaaet en util-

givelig Dumhed, taget saa grundig fejl af ham? Var han virkelig ikke andet end en . . . hun turde ikke tænke Tanken ud, og dog martrede den atter og atter hendes Hjerne. Pludselig fælte hun en kold Trækvind, der susede hen over hendes nøgne Skuldre og gennem det opløste Haar. Døren var nu gaaet op og van Praeg stod paa Tærskelen.

„Hvad gaar der af Dig Gladys? Hvorfor er Du endnu ikke i Seng?“

Hun rejste sig straks en Smule forskrækket, som blev hun vakt af en Drøm.

„Jeg ved ikke, jeg sad og faldt i Tanker.“

„Jeg vil naturligvis nødig forstyrre Dig Gladys. Jeg vil blot spørge . . . Jeg vil have de 500 Gylden, som Maud i Gaar gav lille Bror til hans Fødselsdag.“

„Hvorfor? . . . de er jo bestemt for hans Sparebøsse, og Du har jo nylig faaet Forpagtningsafgiften for Gaarden.“

„Det taler jeg jo ikke om, vel? Giv mig i en Fart Pengene. Jeg har

ikke Tid at vente, og jeg maa have dem.“

„Hvorfor?“ spurgte hun skælvende i den Bevidsthed, at Afgjørelsens Time var kommen.

Han saa paa hende forbavset og urolig: „Hvorfor? Siden hvornaar er jeg forpligtet til at aflægge Regnskab for hver Skilling jeg giver ud?“

„Det ved Du godt, at jeg aldrig forlanger“, sagde Gladys blidt, „men Du har lige faaet Penge, og naar Du ikke har flere, vilde jeg gerne vide, hvad Du har brugt dem til.“

Hendes tilsyneladende Ro og de uventede Spørgsmaal gjorde ham forlegen, og han gjorde lidt nervøst Forsøg paa at være lystig.

„Jeg har spillet og har i Aften ikke havt Held med mig — derfor slog Pengene ikke til. Giv mig nu hurtigt, hvad jeg beder om, Gladys; de andre kan jo ikke begribe, hvor jeg bliver af.“

„Har Du spillet hele den Sum bort?“
„Naa ja, hvad saa? Begynd nu i Himlens Navn ikke at gøre Vrøvl, Gladys; men giv mig Pengene straks.“
„Naturligvis vil jeg give Dig med,